

MİLLET KAVRAMI ÜZERİNE III

Mustafa Kemal Atatürk

Savaşlar, insan topluluklarının birleşmesinde en güçlü etkenlerden biri olmuştur. Milletlerin nasıl kurulduğu arandığı zaman, bunun tamamen başka bir unsur ile karıştığı görülür. Bu da toprak parçasının şeklidir. (Coğrafya.) Fakat bunun ilişkilerde kesin bir prensip, devletlere tabii (doğal) hudut olarak nehirlerin, dağların gösterilmesidir. Bunun önemi, keyfi bir hareketle hudutsuz parçalanmalara sebebiyet verebileceğinde görülür. Ernest Renan'ın deyişiyle "stratejik unsurlar"dan söz açılmaktadır. Hiçbir şey bu durumda yeterli değildir. Zorunluluk karşısında pek çok fedakârlıkta bulunmak gerekli olur. Fakat bütün bunların bir hududu (haddi) vardır. Aksi halde, bütün dünya kendine en uygun ve askeri hareketin gereği olanı ister ki bunlar sürekli savaşlara sebep olur. Hayır, toprak, milleti mevcut ırki bağından fazla bir şey yapamaz. Toprak; çalışma, uğraşma alanıdır. İnsan ise ruhtur.

İnsan, kavim denilen (insan topluluğu) mukaddes şeyin meydana gelmesinde temel unsurdur. Yalnız maddiyat bu oluşum için yeterli değildir. Bir millet, tarihin derin devrimlerinin verimli olan manevi unsur manevi bir ailedir. Toprak parçasının şekli ile ortaya çıkmış bir grup değildir.

Bu fikir üzerinde ısrarla duran Ernest Renan, millet hakkında geçici ve yetersiz unsurları, ikinci derece unsurlar kabul ederek, insan topluluklarının iki şeyin birleşmesiyle millet haline geldiğini açıklamaktadır. Bunlardan birincisi zengin bir geçmişin mirasını paylaşmak, diğeri beraber yaşamak hususunda arzu ve fikir birliğidir. Beraber yaşamak hususundaki istek ve karşılıklı anlaşma sahip olunan mirasın korunmasında devam eden irade birliğinin sonucudur.

Geçmişte ortak zafer ve kurulmuş miras gelecekte ortaya çıkarılacak ve gerçekleştirilecek programların temelini kapsayacaktır. Beraber ıstırap çekmiş olmak, beraber sevmiş olmak, beraber aynı ümitleri yaşamış olmak, hudutlardan yabancıların giriş ve çıkışlarının kayıtlanmasından, gümrüklerden ve stratejik zorunluluklardan daha önemlidir. İşte milli birlik ve beraberlik zorununda ırk ve dil anlaşmazlığına rağmen anlaşılması gereken budur. Fakat, ortak fikirlerin, belirsiz benzeşlerin, ilk kök birliğinin ahlaki temeli kurmasına etkili olduğu da açıktır. İlk kök ve ırk birliği bunların etkilerini inkâr edemez. İnsan topluluklarının geçirdikleri uzun geçmiş ve birçok çağlar içinde ahlakın, geleneğin, hatıralarını, çıkarların özetle bugün milleti kuran her şeyin kutlu hazinesini korumakta dilin de önemli etkisini unutmamak gerekir.

Kaynakça

Atatürk'ün Resmi Yayınları Girmemiş Söylev, Demeç, Yazışma ve Söyleşileri, Sadi Borak, Kaynak Yayınları, İstanbul, 1998